

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 883/2011 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 25ης Αυγούστου 2011

που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 25/2009 σχετικά με τη λογιστική κατάσταση του τομέα των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΚΤ/2008/32)

(ΕΚΤ/2011/12)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 5 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 1 και το άρθρο 6 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ⁽³⁾ επέτρεψε την έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος από νομικά πρόσωπα, χωρίς να απαιτείται από αυτά η απόκτηση της ιδιότητας πιστωτικού ιδρύματος.
- (2) Κατά συνέπεια, και προκειμένου να συνεχιστεί η συλλογή στατιστικών στοιχείων στον τομέα των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (NXI) σχετικά με τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση με τη μορφή της έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος, καθίσταται αναγκαία η προσαρμογή του ορισμού των NXI και, επομένως, και η επικαιροποίηση των ορισμών του ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος και του ηλεκτρονικού χρήματος στον παρόντα κανονισμό. Τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος εντός του τομέα NXI θα πρέπει να ταξινομούνται στην κατηγορία «λοιπά NXI».
- (3) Κατόπιν των τροποποιήσεων του ορισμού των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και των απαιτήσεων που θεσπίστηκαν για αυτά δυνάμει της οδηγίας 2009/110/ΕΚ, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 25/2009 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2008/32)⁽⁴⁾ σχετικά με την παραχώρηση παρεκκλίσεων από τις απαιτήσεις παροχής στοιχείων στα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος είναι παρωχημένες και, κατά συνέπεια, οι αντίστοιχες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 25/2009 (ΕΚΤ/2008/32) θα πρέπει να διαγραφούν.
- (4) Οι κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με έναν ενιαίο ορισμό των ευρωπαϊκών αμοιβαίων κεφαλαίων της χρηματαγοράς (ΑΚΧΑ) που εκδόθηκαν την 19η Μαΐου 2010 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (ΕΡΑΑΚΑ), προκάτοχο της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών, αποσκοπούν στην ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών με τη θέσπιση κριτηρίων εφαρμοστέων από κάθε κεφάλαιο που επιθυμεί να συμμετά-

σχει στην αγορά ως ΑΚΧΑ και χρησιμεύουν ως σύσταση προς τους ευρωπαίους εθνικούς νομοθέτες για σκοπούς εποπτείας. Υπό το φως των παραπάνω ενδείκνυται, προς εξυπηρέτηση των στατιστικών σκοπών του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, η θέσπιση στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 25/2009 (ΕΚΤ/2008/32) αντίστοιχων νέων κριτηρίων ταυτοποίησης για τα ΑΚΧΑ, ώστε ο πληθυσμός των ΑΚΧΑ να ευθυγραμμίζεται με τα κριτήρια ταυτοποίησης που αναμένεται ότι θα εφαρμόζονται για σκοπούς εποπτείας, σύμφωνα με τις ως άνω κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΡΑΑΚΑ. Ταυτόχρονα, η εν λόγω αλλαγή αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά και στη διευκόλυνση της παροχής στοιχείων σχετικά με τη διαχείριση των κεφαλαίων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 25/2009 (ΕΚΤ/2008/32) τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) Η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— “νομισματικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα” (NXI): επιχείρηση που έχει την ιδιότητα κατοίκου και ανήκει σε οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τομείς:

i) κεντρικές τράπεζες·

ii) πιστωτικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/48/ΕΚ·

iii) λοιπά NXI, δηλαδή 1) άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, η δραστηριότητα των οποίων συνίσταται i) στην αποδοχή καταθέσεων ή/και συγγενών υποκατάστατων καταθέσεων από θεσμικές μονάδες που δεν αποτελούν NXI και ii) στη χορήγηση πιστώσεων ή/και πραγματοποίηση επενδύσεων σε τίτλους για ίδιο λογαριασμό, τουλάχιστον από οικονομική άποψη, ή 2) τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που ασχολούνται κυρίως με τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση με τη μορφή της έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος·

iv) αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΑΚΧΑ), όπως ορίζονται στο άρθρο 1α.

Αναφορικά με το κριτήριο του παραπάνω σημείου iii) 1) i), ο βαθμός υποκατάστασης μεταξύ των μέσων που εκδίδουν τα λοιπά NXI και των καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα είναι καθοριστικός για την ταξινόμησή τους ως NXI, με την προϋπόθεση ότι πληρούν το κριτήριο του σημείου iii) 1) ii),».

⁽¹⁾ ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 8.

⁽²⁾ C(2011) 5090 τελικό.

⁽³⁾ ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 15 της 20.1.2009, σ. 14.

β) Η όγδοη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— “ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος” και “ηλεκτρονικό χρήμα”: ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος και ηλεκτρονικό χρήμα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7.».

2. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 1α:

«Άρθρο 1α

Ταυτοποίηση των ΑΚΧΑ

Για τον σκοπό της παρούσας νομικής πράξης οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων θα αντιμετωπίζονται ως ΑΚΧΑ, εφόσον πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) ο σκοπός που επιδιώκουν από επενδυτική άποψη σε σχέση με ορισμένο κεφάλαιο συνίσταται στη διατήρηση του κεφαλαίου και στην επίτευξη απόδοσης με βάση τα επιτόκια των μέσων της χρηματαγοράς·
- β) επενδύουν σε μέσα της χρηματαγοράς που πληρούν τα κριτήρια των μέσων της χρηματαγοράς, τα οποία θεσπίζονται στην οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (*), ή σε καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα ή, εναλλακτικά, διασφαλίζουν ότι η ρευστότητα και η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου στο οποίο επενδύουν αξιολογούνται επί ισοδύναμης βάσης·
- γ) διασφαλίζουν ότι τα μέσα της χρηματαγοράς στα οποία επενδύουν είναι υψηλής ποιότητας, όπως αυτή καθορίζεται από την εταιρία διαχείρισης. Η ποιότητα ενός μέσου της χρηματαγοράς κρίνεται, μεταξύ άλλων, με βάση τους ακόλουθους παράγοντες:
 - την πιστοληπτική διαβάθμιση του μέσου της χρηματαγοράς,
 - τη φύση της κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων στην οποία εμπίπτει το μέσο της χρηματαγοράς,
 - προκειμένου για τα δομημένα χρηματοδοτικά μέσα, τον συμφυή με τη δομημένη χρηματοπιστωτική συναλλαγή λειτουργικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου,
 - το προφίλ ρευστότητας·
- δ) διασφαλίζουν ότι το χαρτοφυλάκιό τους έχει μέγιστη σταθμισμένη μέση ληκτότητα (ΣΜΛ) έξι μηνών και μέγιστη σταθμισμένη μέση διάρκεια ζωής (ΣΜΔΖ) 12 μηνών·
- ε) παρέχουν καθημερινά καθαρή αξία του ενεργητικού (ΚΑΕ) και υπολογισμό των τιμών των μετοχών/μεριδίων τους, καθώς επίσης και καθημερινή εγγραφή και εξόφληση μετοχών/μεριδίων·
- στ) περιορίζουν την επένδυση σε τίτλους στους τίτλους με μέγιστη εναπομένουσα διάρκεια δύο ετών ως τη νομίμως προβλεπόμενη ημερομηνία εξόφλησης, υπό την προϋπόθεση ότι το μέγιστο εναπομένον χρονικό διάστημα ως τον επόμενο επανακαθορισμό επιτοκίου είναι 397 ημέρες, προκειμένου δε για τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου ο επανακαθορισμός

θα πρέπει να γίνεται με βάση επιτόκιο ή δείκτη της χρηματαγοράς·

- ζ) περιορίζουν την επένδυση σε λοιπούς οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων στους οργανισμούς που εμπίπτουν στον ορισμό των ΑΚΧΑ·
- η) δεν αναλαμβάνουν, άμεσα ή έμμεσα, χρηματοδοτικά ανοίγματα σε συμμετοχές ή εμπορεύματα, ούτε μέσω παραγώγων, χρησιμοποιούν δε παράγωγα μόνο σύμφωνα με τη στρατηγική επενδύσεων του κεφαλαίου στη χρηματαγορά. Παράγωγα που δημιουργούν χρηματοδοτικό άνοιγμα σε ξένο συνάλλαγμα μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για σκοπούς αντιστάθμισης κινδύνων. Επιτρέπεται η επένδυση σε τίτλους νομίμως που δεν αποτελεί νόμισμα βάσης, υπό την προϋπόθεση ότι το χρηματοδοτικό άνοιγμα αντισταθμίζεται πλήρως·
- θ) διαθέτουν σταθερή ή κυμαινόμενη ΚΑΕ.

(*) ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32.».

3. Στο άρθρο 8 διαγράφεται η παράγραφος 4.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2 του παρόντος κανονισμού, το τμήμα 2 στο μέρος 1 του παραρτήματος Ι αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τμήμα 2: Προδιαγραφές για τα κριτήρια ταυτοποίησης των ΑΚΧΑ

Για τον σκοπό του άρθρου 1α του παρόντος κανονισμού:

- α) το μέσο χρηματαγοράς θεωρείται υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης, αν από κάθε αναγνωρισμένο οργανισμό αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας που το έχει αξιολογήσει έχει λάβει μία από τις δύο υψηλότερες διαθέσιμες βραχυπρόθεσμες πιστωτικές αξιολογήσεις ή, εφόσον δεν έχει αξιολογηθεί, αν είναι ισάξιας ποιότητας, όπως αυτή καθορίζεται με βάση την εσωτερική διαδικασία αξιολόγησης της εταιρίας διαχείρισης. Όταν ένας αναγνωρισμένος οργανισμός αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας διαχωρίζει την υψηλότερη βραχυπρόθεσμη αξιολόγησή του σε δύο κατηγορίες, αυτές θεωρείται ότι συνιστούν μία ενιαία κατηγορία και, κατά συνέπεια, την υψηλότερη διαθέσιμη αξιολόγηση·
- β) κατ' εξαίρεση από την απαίτηση της παραγράφου α), το αμοιβαίο κεφάλαιο της χρηματαγοράς μπορεί να διακρατεί κρατική έκδοση διαβάθμισης τουλάχιστον επενδυτικής κατηγορίας, όπου ως «κρατική έκδοση» νοούνται τα μέσα της χρηματαγοράς που εκδίδει ή εγγυάται κεντρική, περιφερειακή ή τοπική αρχή ή κεντρική τράπεζα κράτους μέλους, η ΕΚΤ, η Ευρωπαϊκή Ένωση ή η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων·
- γ) κατά τον υπολογισμό της ΣΜΔΖ των τίτλων, περιλαμβανομένων των δομημένων χρηματοδοτικών μέσων, ο υπολογισμός της διάρκειας βασίζεται στη νομίμως προβλεπόμενη εναπομένουσα διάρκεια ως την εξόφληση των μέσων. Ωστόσο, όταν ένα χρηματοδοτικό μέσο ενσωματώνει δικαίωμα προαίρεσης για πώληση («put option»), αντί για τη νομίμως προβλεπόμενη εναπομένουσα διάρκειά του μπορεί να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης για πώληση, μόνον όμως εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις ανά πάσα στιγμή:
 - το δικαίωμα προαίρεσης για πώληση μπορεί να ασκηθεί ελεύθερα από την εταιρία διαχείρισης κατά την ημερομηνία άσκησης του·

- η τιμή άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης για πώληση παραμένει παραπλήσια της αναμενόμενης τιμής του μέσου κατά την επόμενη ημερομηνία άσκησης·
 - η στρατηγική επενδύσεων του ΑΚΧΑ υποδηλώνει ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης κατά την επόμενη ημερομηνία άσκησης·
- δ) κατά τον υπολογισμό τόσο της ΣΜΔΖ όσο και της ΣΜΛ λαμβάνεται υπόψη η επίδραση των χρηματοοικονομικών παράγων μέσων, των καταθέσεων και των αποτελεσματικών τεχνικών διαχείρισης χαρτοφυλακίων·
- ε) «σταθμισμένη μέση ληκτότητα» (ΣΜΛ): μέτρηση της μέσης εναπομένουσας διάρκειας ως τη λήξη όλων των υποκείμενων τίτλων του κεφαλαίου, η οποία σταθμίζεται ώστε να αποτυπώνει τα διαθέσιμα σε κάθε μέσο, ισχύει δε εν προκειμένω η παραδοχή ότι η διάρκεια ενός μέσου με κυμαινόμενο επιτόκιο είναι ο χρόνος που απομένει ως τον εκάστοτε επόμενο επανακαθορισμό επιτοκίου με βάση το επιτόκιο της χρηματαγοράς, και όχι ο χρόνος που απομένει ως την υποχρεωτική αποπληρωμή της αξίας του τίτλου που αντιστοιχεί στο κεφάλαιο. Στην πράξη, η ΣΜΛ χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της επίδρασης που υφίσταται ένα ΑΚΧΑ λόγω μεταβολών στα επιτόκια της χρηματαγοράς·
- στ) «σταθμισμένη μέση διάρκεια ζωής» (ΣΜΔΖ): ο σταθμισμένος μέσος όρος της εναπομένουσας διάρκειας κάθε τίτλου ενός κεφαλαίου, με την έννοια του χρόνου που απομένει ως την ολοσχερή αποπληρωμή του κεφαλαίου, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο τόκος και χωρίς προεξόφληση. Σε αντίθεση προς τον υπολογισμό της ΣΜΛ, κατά τον υπολογισμό της ΣΜΔΖ των τίτλων κυμαινόμενου επιτοκίου και των δομημένων χρηματοδοτικών μέσων δεν επιτρέπεται η χρήση των ημερομηνιών επανακαθορισμού του επιτοκίου και, αντ' αυτών, λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά η ρητά καθορισμένη οριστική ημερομηνία λήξης του τίτλου. Η ΣΜΔΖ χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου, καθώς όσο αναβάλλεται η εξόφληση του κεφαλαίου, τόσο αυξάνεται ο πιστω-

τικός κίνδυνος. Η ΣΜΔΖ χρησιμοποιείται επίσης για τον περιορισμό του κινδύνου ρευστότητας·

- ζ) «μέσα χρηματαγοράς»: μέσα που αποτελούν συνήθως αντικείμενο συναλλαγών στη χρηματαγορά, είναι ρευστοποιήσιμα και η αξία τους μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια ανά πάσα στιγμή·
- η) «εταιρία διαχείρισης»: εταιρία, η κύρια δραστηριότητα της οποίας είναι η διαχείριση του χαρτοφυλακίου ενός ΑΚΧΑ.».

Άρθρο 2

Μεταβατική διάταξη

Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) μπορούν να εξακολουθούν να συλλέγουν στατιστικές πληροφορίες βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 25/2009 (ΕΚΤ/2008/32) από τα ΑΚΧΑ κατοίκους του κράτους μέλους τους, σύμφωνα με το προηγούμενο τμήμα 2 του μέρους 1 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 25/2009 (ΕΚΤ/2008/32), το αργότερο έως την 31η Ιανουαρίου 2012. Κοινοποιούν σε όλα τα ενδιαφερόμενα ΑΚΧΑ την απόφασή τους να εφαρμόσουν την παρούσα μεταβατική διάταξη. Οι ΕθνΚΤ αρχίζουν να συλλέγουν στατιστικές πληροφορίες από τα ΑΚΧΑ που έχουν ταυτοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 1α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 25/2009 (ΕΚΤ/2008/32) το αργότερο από την 1η Φεβρουαρίου 2012.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Φρανκφούρτη, 25 Αυγούστου 2011.

Για το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ
Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET